

บทบาทของนักการเมืองท้องถิ่นในการจัดการขยะชุมชนแบบมีส่วนร่วม
เชิงบูรณาการภาครัฐและประชาชนในเขตเทศบาลตำบลไหล่หิน
อำเภอเกาะคา จังหวัดลำปาง

The Role of Local Politicians in Integrated Community Waste
Management with Participation of Government and People in
Lai Hin Sub-District Municipality, Ko Kha District, Lampang Province

สุทธพงษ์ ขวตแก้ว¹ และพระครูโสภณกิตติบัณฑิต²

Suttapong Khuatkaew¹ and PhraKru Soponkitibundit²

¹นักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณ
ราชวิทยาลัย วิทยาเขตแพร่, ²หลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหา
จุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตแพร่

¹Student, Master of Political Science, Faculty of Social Sciences,
Mahachulalongkornrajavidyalaya University, Phare Campus.

²Master of Political Science, Faculty of Social Sciences,
Mahachulalongkornrajavidyalaya University, Phare Campus
Corresponding Author e-mail: Suttapongk006@gmail.com

Received: 11-07-2024 Revised: 12-15-2024 Accepted: 12-16-2024

บทคัดย่อ (Abstract)

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับบทบาทของนักการเมืองท้องถิ่นในการจัดการขยะชุมชนแบบมีส่วนร่วมเชิงบูรณาการภาครัฐและประชาชนในเขตเทศบาลตำบลไหล่หิน อำเภอเกาะคา จังหวัดลำปาง เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ โดยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ จำนวน 372 คน สำหรับการคำนวณขนาดตัวอย่าง (Sample size) กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรการคำนวณของทาร์โรว์ ยามาเน่ ได้แก่ ประชาชนที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไป อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลตำบลไหล่หิน อำเภอเกาะคา จังหวัดลำปาง จากจำนวนประชากรทั้งหมด 5,229 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามเกี่ยวกับบทบาทของนักการเมืองท้องถิ่นในการจัดการขยะแบบมีส่วนร่วมเชิงบูรณาการภาครัฐและประชาชนในเขตเทศบาลตำบลไหล่หิน อำเภอเกาะคา จังหวัดลำปาง กำหนดใช้สถิติเชิงพรรณนา เพื่อใช้ในการบรรยายข้อมูลหรือผลลัพธ์จากแบบสอบถาม ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า ระดับบทบาทของนักการเมืองท้องถิ่นในการจัดการขยะชุมชนแบบมีส่วนร่วมเชิงบูรณาการภาครัฐและประชาชนในเขตเทศบาลตำบลไหล่หิน อำเภอเกาะคา จังหวัดลำปาง โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยเมื่อพิจารณารายข้อโดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ ด้านพฤติกรรมตามสถานการณ์ที่เหมาะสมกับฐานะของ

ตนเอง มีความเห็นอยู่ในระดับมาก รองลงมา ได้แก่ ด้านการรู้จักตัวเองตามบทบาทหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย มีความเห็นอยู่ในระดับปานกลาง ด้านการประเมินผลของการปฏิบัติหน้าที่ มีความเห็นอยู่ในระดับปานกลาง และด้านที่ค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ ด้านการเป็นแบบอย่างในการปฏิบัติหน้าที่ มีความเห็นอยู่ในระดับปานกลาง ตามลำดับ

คำสำคัญ (Keywords): บทบาทของนักการเมืองท้องถิ่น; การจัดการขยะชุมชนแบบมีส่วนร่วมเชิงบูรณาการ; เทศบาลตำบลไหล่หิน

Abstract

This research article aimed to study the role of local politicians in integrated community waste management involving the participation of government and residents in Lai Hin Subdistrict Municipality, Ko Kha District, Lampang Province. This study employed a quantitative research approach. The sample group consisted of 372 individuals aged 18 years and older living in Lai Hin Subdistrict Municipality, selected from a total population of 5,229 people. The sample size was determined using Taro Yamane's formula. The research instrument was a questionnaire assessing the roles of local politicians in integrated participatory waste management among the government and the people in Lai Hin Subdistrict Municipality. Descriptive statistics, including frequency, percentage, mean, and standard deviation, were used to analyze the data.

The results revealed that the overall role of local politicians in integrated community waste management, with participation from the government and the residents, was at a moderate level. When considering individual aspects, the highest mean value was observed for behavior appropriate to one's status, which was rated at a high level. This was followed by self-awareness regarding assigned roles and responsibilities, rated at a moderate level. The evaluation of duty performance was also at a moderate level. The aspect with the lowest mean value was being a role model in performing duties, which was rated at a moderate level.

Keywords: The Role of Local Politicians; Community Waste Management; Lai Hin Sub-District Municipality

บทนำ (Introduction)

รายงานสถานการณ์ขยะชุมชนที่เกิดขึ้นของประเทศไทย ปี พ.ศ. 2565 เกิดขึ้น 25.70 ล้านตัน หรือ 70411 ตันต่อวัน กระจายตัวตามภูมิภาคต่างๆมีอัตราการเกิดขยะชุมชน เมื่อเทียบ

กับจำนวนประชากรตามทะเบียนราษฎร ปี พ.ศ. 2565 ของกรมการปกครอง เฉลี่ยเท่ากับ 1.07 กิโลกรัมต่อคนต่อวัน (กรมควบคุมมลพิษ, 2565) เมื่อเปรียบเทียบกับปริมาณขยะชุมชนที่เกิดขึ้นในปี พ.ศ. 2564 ที่ผ่านมา พบว่ามีปริมาณขยะที่เกิดขึ้นเพิ่มขึ้น 24.98 ล้านตัน คิดเป็นร้อยละ 3 เนื่องจาก ในปี พ.ศ.2563-2564 ประเทศไทยอยู่ในช่วงของมาตรการการปิดเมืองจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด-19) วิธีการดำรงชีวิตของประชาชนส่วนใหญ่มีพฤติกรรมการซื้อและบริโภคในการสั่งซื้อสินค้าและอาหารผ่านทางระบบออนไลน์ ทำให้ปริมาณขยะชุมชนประเภทบรรจุภัณฑ์ พลาสติกแบบใช้ครั้งเดียวทิ้งมีปริมาณสูง

เทศบาลตำบลไหล่หิน อำเภอกะลา จังหวัดลำปาง เป็นแหล่งท่องเที่ยวทางโบราณสถาน (วัดไหล่หินหลวง) จากการวิเคราะห์ปัญหาและความต้องการของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลไหล่หิน ของแผนพัฒนาท้องถิ่น พ.ศ.2566-2570 ในด้านปัญหาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พบว่า ปริมาณขยะในเขตชุมชน ตลาด ทางสาธารณะ เพิ่มขึ้นทุกปี ชุมชนหมู่บ้านมีความหนาแน่น และยังไม่มียุทธศาสตร์การจัดการขยะที่ได้มาตรฐาน ปัญหามลพิษทางอากาศจากการเผาขยะของแต่ละครัวเรือน (เทศบาลตำบลไหล่หิน, 2564)

บทบาทของนักการเมืองท้องถิ่น มีความสำคัญต่อกระบวนการบริหารและพัฒนาท้องถิ่น ผู้นำทางการเมือง (นักการเมืองท้องถิ่น) ต้องเป็นผู้มีวิสัยทัศน์ที่มองกว้าง คิดไกล ใส่ใจรอบด้าน เพื่อมุ่งตอบสนองต่อประชาชนในท้องถิ่น นักการเมืองท้องถิ่นมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งเพราะมีบทบาทสำคัญต่อความสำเร็จในงานแทบทุกด้านขององค์กร องค์กรไหนที่มีผู้นำที่มีความสามารถก็จะช่วยให้องค์กรประสบความสำเร็จได้ แต่ในทางกลับกันถ้าผู้นำไม่มีความสามารถก็จะส่งผลให้การทำงานด้านต่าง ๆ บกพร่องหรือทำให้งานขาดประสิทธิภาพ (ณัฐพันธ์ เขจรนันท์ และฉัตรยาพร เสมอใจ, 2547)

ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาบทบาทของนักการเมืองท้องถิ่น ซึ่งเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองทั้ง 2 ประเภท คือ ฝ่ายบริหาร ซึ่งทำหน้าที่กำหนดนโยบาย อนุมัติ/สั่งการ/ปฏิบัติราชการของท้องถิ่น และฝ่ายนิติบัญญัติ ซึ่งทำหน้าที่พิจารณาตราข้อบัญญัติของท้องถิ่นและงบประมาณได้สะท้อนความต้องการของประชาชนในพื้นที่เกี่ยวกับการจัดการขยะชุมชนให้เกิดเป็นรูปธรรมอันประกอบด้วย 5 วงจรได้แก่ การรณรงค์ คัดแยก จัดเก็บ กำจัด และติดตามการปฏิบัติงาน ตามบทบาทหน้าที่นักการเมืองท้องถิ่นโดยยึดทฤษฎีบทบาท ของ Mead (1950) ประกอบด้วยบทบาท 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการรู้จักตนเองตามบทบาทหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย 2) ด้านพฤติกรรมตามสถานการณ์ที่เหมาะสมกับฐานะของตนเอง 3) ด้านการเป็นแบบอย่างในการปฏิบัติหน้าที่ และ 4) ด้านการประเมินผลของการปฏิบัติหน้าที่ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการจัดการขยะชุมชนแบบมีส่วนร่วมเชิงบูรณาการให้ดีขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย (Research Objectives)

เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อบทบาทของนักการเมืองท้องถิ่นในการจัดการขยะชุมชนแบบมีส่วนร่วมเชิงบูรณาการภาครัฐและประชาชนในเขตเทศบาลตำบลไหล่หิน อำเภอกะลา จังหวัดลำปาง

วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methods)

1. รูปแบบการวิจัย

การดำเนินการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยกำหนดการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยใช้แบบสอบถาม

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ ประชาชนที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปีบริบูรณ์ขึ้นไป ที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลตำบลไหล่หิน อำเภอกะลา จังหวัดลำปาง จำนวนทั้งสิ้น 5,229 คน (กรมการปกครอง, 2565) และใช้สูตรของ Taro Yamane (1973) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% หรือกำหนดค่าความคลาดเคลื่อนอยู่ที่ 0.05 ในการคำนวณหากลุ่มตัวอย่าง ได้กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้ จำนวน 372 คน และใช้หลักการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified random sampling) จากประชากรทั้งหมด 5,229 คน เลือกสุ่มตัวอย่างที่เป็นตัวแทนที่ดีจากประชาชนที่มีอายุ 18 ปีบริบูรณ์ขึ้นไป แบ่งระดับในการสุ่มกลุ่มตัวอย่างตามจำนวนหมู่บ้าน 15 หมู่บ้าน (วัลลภ สุขสวัสดิ์, 2561)

3. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับบทบาทของนักการเมืองท้องถิ่นในการจัดการขยะชุมชนแบบมีส่วนร่วมเชิงบูรณาการภาครัฐและประชาชนในเขตเทศบาลตำบลไหล่หิน อำเภอกะลา จังหวัดลำปาง โดยแบ่งการมีส่วนร่วมในการบริหารออกเป็น 4 ด้าน จำนวน 20 ข้อ ได้แก่ 1) การรู้จักตัวเองตามบทบาทหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย จำนวน 5 ข้อ 2) พฤติกรรมตามสถานการณ์ที่เหมาะสมกับฐานะของตนเอง จำนวน 5 ข้อ 3) การเป็นแบบอย่างในการปฏิบัติหน้าที่ จำนวน 5 ข้อ และ 4) การประเมินผลของการปฏิบัติหน้าที่ จำนวน 5 ข้อ ลักษณะข้อคำถามเป็นแบบ Likert's Scale 5 ระดับ

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์ตามขั้นตอน ดังนี้

4.1 ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและเอกสารการวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องโดยพิจารณาถึงรายละเอียดต่าง ๆ เพื่อให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์ของการวิจัย

4.2 สร้างแบบสอบถามขึ้นให้ครอบคลุมกับวัตถุประสงค์และกรอบแนวคิดของการวิจัย

4.3 นำแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาพิจารณาตรวจสอบความถูกต้อง และนำคำแนะนำเพิ่มเติม มาปรับปรุงและแก้ไข เพื่อให้ ผู้ให้ข้อมูล อ่านแล้วเกิดความเข้าใจง่าย ชัดเจน และตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

4.4 นำแบบสอบถามที่ผ่านการพัฒนาและปรับปรุงแล้วให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน ได้แก่ อาจารย์ประจำสาขาวิชารัฐศาสตร์บัณฑิต และอาจารย์ประจำสาขาวิชารัฐศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตแพร่ และอาจารย์ประจำสาขาวิชารัฐศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์นครลำปางตรวจสอบความถูกต้องตรงตามเนื้อหา (Content Validity) ของแบบสอบถามรวมทั้งตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมของเนื้อหา จากนั้นนำมาคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถาม กับวัตถุประสงค์ของการวิจัย (Index of Congruence หรือ IOC) ซึ่งกำหนดเกณฑ์ในการพิจารณาค่าสอดคล้องของข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย คือค่า IOC ต้องมากกว่า 0.50 ($IOC = 1.00$) จึงจะถือว่าข้อคำถามนั้นมีความสอดคล้องกับเนื้อหาและวัตถุประสงค์ของการวิจัย และมีการปรับข้อคำถามให้สอดคล้องตามให้ผู้เชี่ยวชาญแนะนำ จากนั้นจึงให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบและให้ความเห็นชอบอีกครั้ง ทั้งนี้ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่ผ่านการพัฒนาและปรับปรุงแล้วจากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน ผลการตรวจสอบความตรงด้านเนื้อหาของแบบสอบถาม มีค่า 1.00 รวมทั้งตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมของเนื้อหาและภาษาที่ใช้แล้วพบว่าข้อคำถามทั้งหมดมีค่าความสอดคล้องของเนื้อหาและวัตถุประสงค์ของการวิจัย แสดงให้เห็นว่าข้อคำถามเหล่านั้นมีความสอดคล้องเหมาะสมกับเนื้อหาและวัตถุประสงค์ของการวิจัย

4.5 นำแบบสอบถามที่ผ่านจากการตรวจสอบของผู้เชี่ยวชาญแล้วมาทดลองใช้ (Try Out) กับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน ณ พื้นที่เทศบาลตำบลบ้านสา อำเภอแจ้ห่ม จังหวัดลำปาง ซึ่งเป็นคนละกลุ่มกับตัวอย่างที่ต้องการศึกษา เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นโดยใช้วิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาโดยวิธีการคำนวณของครอนบาร์ค (Cronbach) (กัลยา วานิชย์บัญชา, 2556) ซึ่งค่าอัลฟาที่ได้จะแสดงถึงระดับความคงที่ของแบบสอบถาม โดยได้ค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือวิจัย เท่ากับ 0.990 โดยจะมีค่าระหว่าง $0 \leq \alpha \leq 1$ ซึ่งเป็นค่าที่ใกล้เคียงกับ 1 มาก แสดงว่ามีความเชื่อมั่นสูงสามารถนำไปใช้ได้

4.6 นำแบบสอบถามไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างจริง

5. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดใช้สถิติที่มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับข้อมูลทางสถิติ โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การหาความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย (Research Results)

ความคิดเห็นระดับบทบาทของนักการเมืองท้องถิ่นในการจัดการขยะชุมชนแบบมีส่วนร่วมเชิงบูรณาการภาครัฐและประชาชนในเขตเทศบาลตำบลไหล่หิน อำเภอเกาะคา จังหวัดลำปาง

ตารางที่ 1 ความคิดเห็นต่อระดับบทบาทของนักการเมืองท้องถิ่นในการจัดการขยะแบบมีส่วนร่วมเชิงบูรณาการภาครัฐและประชาชนในเขตเทศบาลตำบลไหล่หิน อำเภอกะเคา จังหวัดลำปาง

บทบาทของนักการเมืองท้องถิ่นในการจัดการขยะชุมชนแบบมีส่วนร่วมเชิงบูรณาการภาครัฐและประชาชนในเขตเทศบาลตำบลไหล่หิน อำเภอกะเคา จังหวัดลำปาง	$\bar{x}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
ด้านพฤติกรรมตามสถานการณ์ที่เหมาะสมกับฐานะของตนเอง	3.51	0.56	มาก
ด้านการรู้จักตัวเองตามบทบาทหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย	3.47	0.60	ปานกลาง
ด้านการประเมินผลของการปฏิบัติหน้าที่	3.46	0.62	ปานกลาง
ด้านการเป็นแบบอย่างในการปฏิบัติหน้าที่	3.45	0.63	ปานกลาง
รวม	3.48	0.55	ปานกลาง

จากตารางที่ 1 พบว่า ความคิดเห็นต่อระดับบทบาทของนักการเมืองท้องถิ่นในการจัดการขยะแบบมีส่วนร่วมเชิงบูรณาการภาครัฐและประชาชนในเขตเทศบาลตำบลไหล่หิน อำเภอกะเคา จังหวัดลำปางโดยภาพรวม มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.48$, S.D. = 0.55) เมื่อพิจารณารายละเอียดเป็นรายด้านสรุปได้ว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ได้แก่ ด้านพฤติกรรมตามสถานการณ์ที่เหมาะสมกับฐานะของตนเอง มีความเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.51$, S.D. = 0.56) รองลงมา ได้แก่ ด้านการรู้จักตัวเองตามบทบาทหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย มีความเห็นอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.47$, S.D. = 0.60) ด้านการประเมินผลของการปฏิบัติหน้าที่ มีความเห็นอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.46$, S.D. = 0.62) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ ด้านการเป็นแบบอย่างในการปฏิบัติหน้าที่ มีความเห็นอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.45$, S.D. = 0.63) ตามลำดับ

อภิปรายผลการวิจัย (Research Discussion)

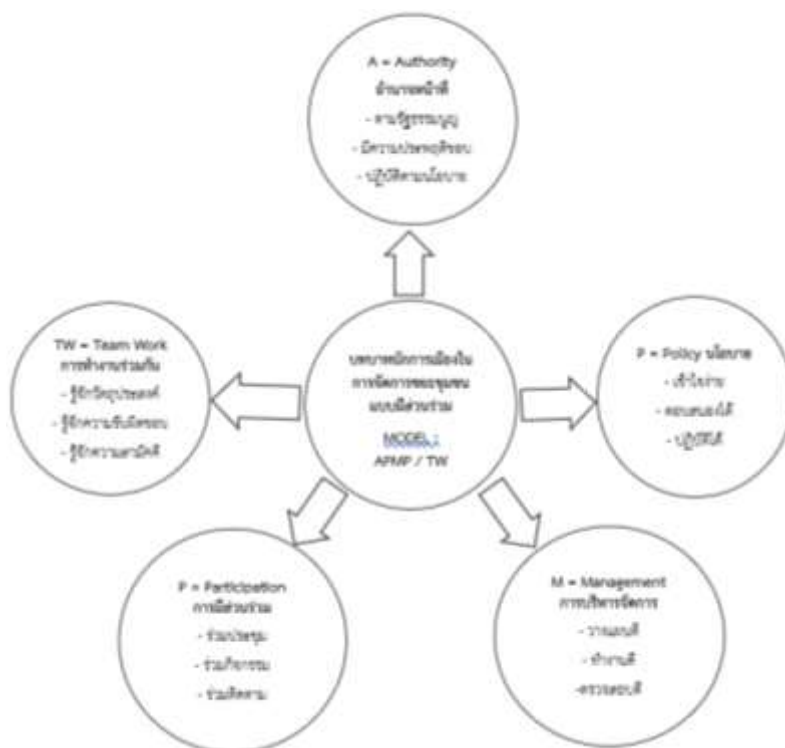
ผลจากการศึกษาวิจัยเรื่องบทบาทของนักการเมืองท้องถิ่นในการจัดการขยะชุมชนแบบมีส่วนร่วมเชิงบูรณาการภาครัฐและประชาชนในเขตเทศบาลตำบลไหล่หิน อำเภอกะเคา จังหวัดลำปาง ผู้วิจัยสามารถอภิปรายผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ โดยมีรายละเอียดดังนี้

ระดับบทบาทของนักการเมืองท้องถิ่นในการจัดการขยะชุมชนแบบมีส่วนร่วมเชิงบูรณาการภาครัฐและประชาชนในเขตเทศบาลตำบลไหล่หิน อำเภอกะเคา จังหวัดลำปาง โดยภาพรวม มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านพฤติกรรมตามสถานการณ์ที่เหมาะสมกับฐานะของตนเอง มีความเห็นอยู่ในระดับมาก ด้านการรู้จักตัวเองตามบทบาทหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย มีความเห็นอยู่ในระดับปานกลาง ด้านการประเมินผลของการ

ปฏิบัติหน้าที่ มีความเห็นอยู่ในระดับปานกลาง และด้านการเป็นแบบอย่างในการปฏิบัติหน้าที่ มีความเห็นอยู่ในระดับปานกลาง ตามลำดับ ซึ่งมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ พระธวัชชัย สนธิธมโม (วรรณนาวัน) (2561) เรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนในเขตเทศบาลเมือง สระแก้ว จังหวัดสระแก้ว ผลจากการศึกษาพบว่า ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนในเขตเทศบาลเมืองสระแก้ว จังหวัดสระแก้ว โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนในเขตเทศบาลเมืองสระแก้ว จังหวัดสระแก้ว ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ และด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล ทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง ตามลำดับ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่านักการเมืองท้องถิ่นมีกรอบภาระหน้าที่หลายด้านจึงไม่สามารถที่เข้าร่วมกิจกรรมการจัดการขยะชุมชนแบบมีส่วนร่วมได้ตามบทบาทหน้าที่ให้ครอบคลุมทุกกิจกรรม แต่อย่างไรก็ตามผู้บริหารท้องถิ่นยังคงให้ความสำคัญและดำเนินกิจกรรมโครงการส่งเสริมการจัดการขยะชุมชนโดยให้ประชาชนมีส่วนร่วมอย่างต่อเนื่อง

องค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัย

แนวทางในการส่งเสริมบทบาทของนักการเมืองท้องถิ่นในการจัดการขยะชุมชนแบบมีส่วนร่วมเชิงบูรณาการภาครัฐและประชาชน ได้แก่ (1) ด้านการรู้จักตัวเองตามบทบาทหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย (2) ด้านพฤติกรรมตามสถานการณ์ที่เหมาะสมกับฐานะของตนเอง (3) ด้านการเป็นแบบอย่างในการปฏิบัติหน้าที่ และ (4) ด้านการประเมินผลของการปฏิบัติหน้าที่ สามารถสังเคราะห์เป็นองค์ความรู้ได้ MODEL : APMP TW ตามภาพที่ 1 ดังนี้

ภาพที่ 1 องค์ความรู้ที่ได้สังเคราะห์จากการวิจัย
ที่มา: สังเคราะห์โดยผู้วิจัย

ข้อเสนอแนะการวิจัย (Research Suggestions)

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

1.1 เทศบาลตำบลไหล่หิน ควรส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการเสนอรูปแบบ หรือวิธีการจัดการขยะชุมชนในเวทีประชาคม จัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นเพื่อนำไปบรรจุในแผนพัฒนาเทศบาลตำบลไหล่หิน ซึ่งสอดคล้องกับความ ต้องการของชุมชนในการจัดการขยะชุมชนแบบมีส่วนร่วมเชิงบูรณาการภาครัฐและประชาชน

1.2 นักการเมืองท้องถิ่นเทศบาลตำบลไหล่หินควรเข้าร่วมการจัดการขยะชุมชนด้วยตนเองเพื่อให้เป็นที่ประจักษ์ในบทบาท โดยร่วมลงพื้นที่กับฝ่ายประจำและมีปฏิสัมพันธ์กับชุมชน อาทิ ร่วมรณรงค์และคัดแยกขยะเพื่อลดโลกร้อนตามพื้นที่ชุมชนเป็นประจำ ร่วมลงมือทำปุ๋ยหมักและนำหมักชีวภาพจากขยะอินทรีย์ในชุมชนพื้นที่เพื่อใช้ประโยชน์ในพื้นที่การเกษตรอินทรีย์ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

1.3 เทศบาลตำบลไหล่หินควรมีนโยบายให้นักการเมืองท้องถิ่นเข้าร่วมเป็นคณะกรรมการในการจัดตั้งธนาคารขยะ โดยมีบทบาทในด้านการกำกับดูแลกิจการธนาคารขยะ

ชุมชน ซึ่งจะส่งผลให้ภาพรวมในการจัดการขยะชุมชนในเขตเทศบาลตำบลไหล่หิน อำเภอกะลา จังหวัดลำปาง มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนและนักการเมืองท้องถิ่นในการกำหนดนโยบายด้านการจัดการขยะชุมชนแบบมีส่วนร่วมเชิงบูรณาการภาครัฐและประชาชน

2.2 ควรส่งเสริมบทบาทของนักการเมืองท้องถิ่นให้เข้าร่วมกิจกรรมการคัดแยกขยะชุมชนแบบมีส่วนร่วมเชิงบูรณาการภาครัฐและประชาชนอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ

2.3 ควรศึกษารูปแบบการบริหารจัดการขยะชุมชนแบบมีส่วนร่วมเชิงบูรณาการภาครัฐและประชาชน

เอกสารอ้างอิง (References)

- กรมการปกครอง. (2565). ข้อมูลสถิติประชากรทะเบียนราษฎร (สำนักงานบริหารงานทะเบียน: กรมการปกครอง ธันวาคม 2565). สืบค้น 4 พฤษภาคม 2566, จาก <https://www.stat.bora.dopa.go.th/stat/statnew/statMONTH/statmonth/#/displayData>.
- กรมควบคุมมลพิษ. (2565). รายงานสถานการณ์สถานที่กำจัดขยะชุมชนของประเทศไทย ปี พ.ศ. 2565. กรุงเทพฯ: กองจัดการกากของเสียและสารอันตราย กรมควบคุมมลพิษ.
- กัลยา วานิชย์บัญชา. (2556). การวิเคราะห์ความถดถอยและสหสัมพันธ์เชิงซ้อน (พิมพ์ครั้งที่ 14). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ณัฐพันธุ์ เขจรนันท์ และฉัตรยาพร เสมอใจ. (2547). การจัดการ. กรุงเทพฯ: บริษัทซีเอ็ดดูเคชั่น.
- เทศบาลตำบลไหล่หิน. (2564). แผนพัฒนาท้องถิ่น พ.ศ.2566 - 2570. ลำปาง: งานนโยบายและแผน เทศบาลตำบลไหล่หิน.
- พระธวัชชัย สอนิธมโม (วรรณนาวิน). (2561). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนในเขตเทศบาลเมืองสระแก้ว จังหวัดสระแก้ว. (สารนิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ).
- พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- วัลลภ สุขสวัสดิ์. (2561). การวิจัยเชิงปริมาณทางรัฐศาสตร์ (พิมพ์ครั้งที่ 2). พิษณุโลก: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- Mead, M.H. (1950). Social Psychology. New York: McGraw-Hill.
- Yamane, T. (1973). Statistics: An Introductory Analysis (3rd Edition). New York: Harper and Row.